

PAUTAS XERAIS PARA A AULA QUE FAVORECEN A CONVIVENCIA

- Manter ocupados aos alumnos, pois o que máis indisciplina e mal comportamento xenera é a falta de traballo e de actividade.
- Estar ao tanto dos problemas particulares dos alumnos, para poder orientalos. Deste xeito terán confianza en nós e poderemos esixirilles respecto e educación.
- Achegarse aos alumnos de xeito amigable, tanto dentro coma fora da clase. Se imos con ameazas o máis lóxico e que fuxa ou se esconda na mentira.
- Ser firmes nas amoestracións e nos castigos, cando sexa preciso facelo, pero procurando non ferir o amor propio, a autoestima, e aplicándoas en privado sempre que sexa posible.
- Manter un ambiente amable e cordial nas clases en situación normais, pero firme cando sexa preciso.
- Ser coherentes e non xustificar as posibles incoherencias ou erros nos que podemos caer, non lles podemos pedir a eles o que nós non cumprimos.
- Manter e cumprir a sanción aplicada, a non ser que haxa un grave erro do profesor/a que xustifique o cambio de actitude.
- Utilizar o castigo como un chamamento para a reflexión, explicando claramente o porque da sanción.
- Evitar facer ameazas que logo non se poden cumprir porque esto levará a un desprestixio persoal, profesional e de autoridade.
- Non actuar en momentos de descontrol ou ira. É mellor facelo a tempo e non deixar que as cousas se compliquen tanto que sexan incontrolables.
- Localizar aos líderes do grupo e procurar que colaboren na disciplina da clase.
- Darlles algo aos alumnos e non pedirilles sempre ou esixirilles cousas. Un eloxio, unha escoita activa, unha charla orientadora, un momento de relax, un consello, co obxectivo de lograr un maior acercamento e unha mellor interacción profesor-alumno.
- Non sancionar a todo o grupo pola conducta duns poucos.
- Ser sinceros e francos cos rapaces, debatendo con eles as formas de comportamentos non desexables. Deixar que falen con respecto, naturalidade e responsabilidade.

DOCUMENTACIÓN ELABORADA POLO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

I.E.S. Ramón Otero Pedrayo – A Coruña

Artigo 132.- Normas xerais de comportamento no centro.

- a) Gardar a debida compostura e observar un escrupuloso respecto a todos os membros da comunidade educativa e as súas pertenzas, amén da institución educativa.
- b) Evitar actitudes, xogos etc. impropios dun centro educativo e que son alleos á actividade académica: naipes e similares, xogos violentos ou de risco, exhibicións que poidan implicar lesións, actitudes indecorosas, excesos afectivos etc.
- c) Evitar as bromas desagradables, palabras groseiras, xestos despectivos, comentarios ferintes, malas contestacións, incorreccións e desconsideracións cos compañeiros.
- d) Evitar insultos, injurias e ofensas aos compañeiros, así como palabras desafiantes ou intimidatorias, ameazas, coaccións e agresións aos compañeiros.
- e) Evitar calquera manifestación, oral ou escrita, que supoña sexismo, misoxinia, homofobia, racismo, en xeral, calquera tipo de marxinação ou discriminación e actitudes ou accións que atenten contra a dignidade das persoas ou das institucións (enaltecedemento ou exhibición de actitudes ou simboloxía antidemocráticas en xeral)
- f) Tratar con respecto e consideración debidos ao profesorado, na súa condición de autoridade pública, e ao persoal non docente. Dentro do recinto escolar non se tolerarán actos de indisciplina, desconsideración, desafío da autoridade ou falta de respecto ao profesorado ou ao persoal non docente.
- g) Durante o horario lectivo non se facilitará ningún tipo de presenza allea ou visitas amigables no recinto escolar, especialmente nos recreos, co fin de garantir a seguridade, non se poderá comunicar nin recibir ou pasar ningún obxecto ou substancia ao través do valado.
- h) Ser puntual e, de ser o caso, pedir permiso para entrar e saír da aula.
- i) Agardar dentro da propia aula cando o profesorado se atrase, ou cando por algunha razón excepcional deba saír momentaneamente.
- j) Acudir dilixentemente ás aulas específicas ou lugares asignados para a desenvolvemento de determinadas clases e regresar á aula propia de igual modo, desprazándose con corrección, sen balbordo nin obstaculizar aos demais.
- k) Agardar en silencio diante da aula cando a porta desta estea pechada (entrada, recreos, acceso a aulas específicas ou regreso delas), ata que chegue a persoa que a abra.
- l) Non acceder ás aulas doutros grupos e non permanecer nos corredores entre clase e clase.
- m) Abandonar a aula nos períodos de recreo, agás que estea presente un profesor.
- n) Evitar os comportamentos fraudulentos: subtracción ou deterioro de documentación (partes, apercibimentos, informes...), copiar nos exames e traballos, suplantación de personalidade, accesos a internet non autorizados, gravacións sen autorización, etc
- o) Non comer nin beber dentro do centro, facelo durante o recreo nos espazos exteriores ao edificio e nos espazos interiores habilitados excepcionalmente.
- p) Evitar traer obxectos non indicados para o desenvolvemento das clases, especialmente aqueles que poidan supoñer unha distracción ou un risco propio ou para os demais.
- q) Manter garuados e apagados os teléfonos móbiles ou calquera outro dispositivo electrónico de reprodución e gravación durante todo o horario de permanencia no centro.
- r) Entregar á familia os informes correspondente ás avaliacións parciais ou finais facilitados polo titor, e devolverá dentro do prazo que se fixe a parte do impreso correspondente debidamente asinada. Analogamente responsabilizarse dos comunicados ou calquera outra documentación que lle facilite o profesorado ou a dirección para entregar aos seus

proxenitores ou titores legais. O alumnado maior de idade poderá asinar a documentación acreditativa dos resultados de avaliación, baixo a súa responsabilidade.

- s) Comunicar ao profesorado ou ao equipo directivo calquera manifestación de violencia que se observen. Así como, a presenza de persoas ajeas no centro ou no seus arredores que se manifesten con provocacións, agresións ou ameazas ao alumnado.

Artigo 133.- Normas de comportamento na aula.

1. Manifestación de interese e esforzo por aprender.

- a) Asistencia á clase con puntualidade.
- b) Traer o material e equipamento necesario para participar con aproveitamento das clase.
- c) Traer realizadas da casa as actividades propostas en cada materia.
- d) Atender as explicacións do profesorado sen interrupcións innecesarias.
- e) Facer as tarefas e traballos indicados polo profesorado no desenvolvemento das clases.

2. Creación dun ambiente de traballo na aula.

- a) Manter silencio durante as explicacións do profesorado e as intervencións dos compañeiros. Pedir permiso para intervir e esperar á autorización do profesor.
- b) Respectar o traballo dos compañeiros, sen molestar nin interromper.
- c) Ter disposto o material propio que se precise ao comezo de cada clase, non recollelo ata a finalización da tarefa ou ata que o indique o profesor.
- d) Usar axeitadamente o material escolar, xa sexa propio, dos compañeiros ou do centro, facilitando aos demais o uso do material compartido.
- e) Permanecer no posto asignado na aula, agás que o profesorado lle asigne outro durante o desenvolvemento da clase ou a realización dalgunha tarefa ou traballo.
- f) Sentar correctamente e solicitar permiso ao profesorado para erguerse.
- g) Seguir diligentemente as indicacións do profesorado con respecto á xestión da aula, realización de tarefas individuais, traballos de grupo etc.

3. Trato adecuado aos compañeiros e ao profesorado.

- a) Ser cortés, dirixíndose aos compañeiros e ao profesorado con respecto.
- b) Ser solidario cos compañeiros que teñan algunha dificultade.
- c) Ser tolerante, respectando as opinións dos demais e evitando respostas e comentarios ferintes ou que poidan ofender.
- d) Evitar actitudes e expresións discriminatorias e rexeitar calquera tipo de agresión.
- e) Respectar o material e pertenzas dos compañeiros, non usándoas sen o seu permiso.

4. Uso adecuado das instalacións e do mobiliario.

- a) Utilizar adecuadamente os medios e materiais da aula seguindo as indicacións dadas polo profesorado ou as normas de uso establecidas.
- b) Colaborar na limpeza e orde da aula, especialmente no coidado do mobiliario que ten asignado, recollendo os papeis e obxectos caídos ao chan.
- c) Deixar apagadas as luces e o proxector, sempre que quede a aula baleira.
- d) Ademais, ao final da xornada escolar, apagar o ordenador, e facilitar o traballo ao persoal de limpeza, deixando baleira a grella do pupitre e a clase ordenada, coas cadeiras debrocada sobre os pupitres.

Artigo 139.- Tipificación condutas leves contrarias á convivencia.

- a) Faltar inxustificadamente ás clases. (42c)
- b) Chegar tarde ás clases e demais actividades académicas sen xustificación. (42c)
- c) Entrar ou saír da aula sen permiso ou desordenadamente, mesmo nos intercambios de clase nos que non hai que trasladarse a outra aula ou abandonala mentres falta o profesor/a.(42e)
- d) Non seguir as normas da aula ou as indicacións do profesorado con respecto ao traballo na clase. Negarse a facer as tarefas, facelas con desinterese e pasividade ou facer tarefas distintas das encomendadas. (42e)
- e) Non traer os deberes feitos, o equipamento, os materiais e utensilios que estean estipulados ou fosen indicados para unha actividade concreta. (42d)
- f) Copiar nos exames ou entregar traballos copiados ou alleos como propios.(42e)
- g) Falar cando está falando o profesor, preguntar insistentemente con ánimo de interromper ou atrasar, ou molestar na clase falando sen motivo nin permiso. (42a)
- h) Calquera comportamento que impida o normal desenvolvemento das clases interrompéndoo sen motivo (42a): emitir ruidos, risas, asubíos, berros etc, cantar, xoguetear, chamar a atención dos compañeiros, levantarse do sitio sen permiso, gardar as cousas antes de tempo sen permiso, consumir lambetadas ou outro tipo de comida, tirar cousas pola clase, desordenar o mobiliario...
- i) Mostrar actitudes indecorosas como bocexar ostentosamente ou espreguizarse, adoptar posturas incorrectas, proferir palabras malsoantes e emprego de vocabulario basto.
- j) Non obedecer, discutir descortesmente ou rir as indicacións do profesorado e persoal non docente, así como responderlles de forma irrespectuosa ou irada. (42a)
- k) Insultar, menosprezar, facer xestos despectivos ou comentarios mordaces contra calquera membro da comunidade educativa, así como difamar, levantar ou difundir bulos ou calumnias sobre calquera membro da comunidade educativa que non supoña inxuria ou ofensa grave. (42a)
- l) Intimidar, ameazar, empurrar ou agredir aos compañeiros ou compañeiras que non supoña ameaza ou agresión grave. (42a)
- m) Marxinar, illar, ignorar, non deixar participar aos compañeiros ou ás compañeiras que non supoña acoso ou discriminación grave. (42a)
- n) Asistir ás clases e demais actos académicos mal aseados ou cunha indumentaria non axeitada, indecorosa ou estrafalaria. As gafas de sol, os gorros ou similares están prohibidos en todo o recinto escolar, así como capuchas ou calquera prenda que cubra a cabeza e dificulte a identificación persoal. (42b)
- o) Ensuciar as dependencias do centro con cascas de froitos secos, bolsas de lambetadas, botes de refrescos, restos de bocadillos, papeis, etcétera. Facer no edificio, nas súas instalacións ou no mobiliario apuntamentos, debuxos, símbolos ou pintadas ou pegar chicles ou outros pequenos danos. (42a)
- p) Subtraer, deteriorar ou facer un uso inadecuado dos bens ou das pertenzas dos demais membros da comunidade educativa e do propio centro. (42a)
- q) Correr ou berrar en calquera dependencia do centro, sobre todo en horario de clase (42a), ou obstaculizar intencionadamente o tránsito das demais persoas polos corredores ou escaleiras e o acceso ás dependencias do centro.
- r) Utilizar ou ter conectado algún tipo de aparello musical, fotográfico, teléfono móbil etc. con ou sen auriculares. Tamén non entregalos dilixentemente por requirimento do profesorado. (42b)

- s) Falsificar os informes das cualificacións ou calquera comunicación entre o centro e os pais ou representantes legais do alumnado, ou a sinatura dos mesmos. (42e)
- t) Non entregarlles aos pais ou titores legais as comunicacións que o centro envíe a través dos alumnos ou non entregar os xustificantes e comunicados que haxa que devolver ao centro ou non facelo nos prazos establecidos. (42e)
- u) Abandonar o centro ou ausentarse dunha actividade extraescolar sen autorización expresa ou agocharse nas dependencias do centro ou lugares non permitidos. (42a)
- v) Non respectar as normas de uso do transporte escolar, especialmente non acceder directamente ao recinto escolar á chegada do autobús escolar ou non acceder directamente ao autobús escolar á saída do centro, levantarse do asento ou non obedecer ao condutor. (42e)
- w) Introducir no centro aparellos, publicacións, tabaco ou substancias que poidan representar algún tipo de perigo para a integridade física, moral ou da saúde dos membros da comunidade educativa. (42b)
- x) Comunicarse con persoas alleas ao centro durante a xornada escolar e pasar ou recibir obxectos ou substancias ao través do valado do recinto escolar. (42e)
- y) Acompañar no centro ou facilitar a entrada a persoas alleas ao mesmo ou ás súas actividades. (42e)
- z) Incitar a compañeiros, colaborar con eles ou encubrilos na comisión de condutas contrarias a estas normas. (42e)

Condutas gravemente prexudiciais para a convivencia.

- *Artigo 15 da Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa (DOG do 15 de xullo)*
- *Artigo 38 do Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, que desenvolve a Lei 4/2011 en materia de convivencia (DOG do 27 de xaneiro)*

Considéranse condutas gravemente prexudiciais para a convivencia nos centros docentes:

- a) As agresións físicas ou psíquicas, as injurias e as ofensas graves, as ameazas e as coaccións contra os demais membros da comunidade educativa.
- b) Os actos de discriminación grave contra membros da comunidade educativa por razón de nacemento, raza, sexo, orientación sexual, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, discapacidades físicas, sensoriais ou psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
- c) Os actos individuais ou colectivos de desafío á autoridade do profesorado e ao persoal de administración e de servizos que constitúan unha indisciplina grave.
- d) A gravación, a manipulación e a difusión por calquera medio de imaxes ou informacións que atenten contra o dereito á honra, a dignidade da persoa, a intimidade persoal e familiar e a propia imaxe dos demais membros da comunidade educativa.
- e) As actuacións que constitúan acoso escolar consonte o establecido polo artigo 28 desta lei.
- f) A suplantación de personalidade en actos da vida docente e a falsificación, alteración ou subtracción de documentos académicos.
- g) Os danos graves causados de forma intencionada ou por negligencia grave ás instalacións e aos materiais dos centros docentes, incluídos os equipos informáticos e o software, ou aos bens doutros membros da comunidade educativa ou de terceiros, así como a súa subtracción.
- h) Os actos inxustificados que perturben gravemente o normal desenvolvemento das actividades do centro, incluídas as de carácter complementario e extraescolar.
- i) As actuacións gravemente prexudiciais para a saúde e a integridade persoal dos membros da comunidade educativa do centro, ou a incitación a elas.
- j) Portar calquera obxecto, substancia ou produto gravemente perigoso para a saúde ou a integridade persoal de calquera membro da comunidade educativa. En todo caso, reputarase indisciplina grave a resistencia ou a negativa a entregar os obxectos a que se refire o punto terceiro do artigo 11 desta lei cando se é requirido para iso polo profesorado.
- k) A reiteración, nun mesmo curso escolar, de condutas leves contrarias á convivencia.
- l) O incumprimento das sancións impostas.